

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 7. & 8. Vtrum in Christo fuerint omnes gratia gratis datæ, etiam
prophætia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Vocatur
etiam Ad-
miratio.

quandam, quâ quis ex hoc affectu refugit se comparare cum Deo, vel certè eius profunda curiosè scrutari. Quò fit vt etiâ dicatur Admiratio; quia admiratio, præter cognitionem diuinæ incomprehensibilitatis, quæ est actus intellectûs, nihil ponit in voluntate nisi illum affectum, & fugam curiositatis circa incomprehensibilia Dei. Vnde hæc etiam fuit in Christo, sicut & in Angelis beatis. Nam de Angelis testatur Dyonisius supra, & Greg. 17. Moralium c. 15. exponens illud Iob 26. vers. 11. *Columnæ Cæli contremiscunt, & pauent ad nutum eius*, id est, admirantur eius maiestatem, & iudicia.

2. Fuga
mali.

Secundò, Potest per hoc donum intelligi Timor, quo quis refugit separari à Deo per culpam, qui est in Beatis, non quidem vt actus absolutus, sed vt conditionatus: considerantes enim suæ naturæ mobilitatem, in quam detractis Dei donis diuinoque influxu, reciderent; vident se ex hac parte posse à Deo desistere. Vnde nascitur quidam actus Timoris conditionati, qui nihil est aliud quàm simplex quedam fuga voluntatis, tamquam mali, quod naturæ nudæ est possibile. Vnde patet hunc quoque timorem in Christo esse.

3. Temperantia.

Tertiò, Per donum Timoris potest intelligi virtus Temperantiæ, qua fugimus voluptates carnis ex instinctu Spiritûs sancti. Et hoc etiam fuit in Christo, cum esset in vita mortali, & est modò in ipso, & beatis, secundum simplicem affectum quo amant honestatem temperantiæ, & turpitudinem contrariam detestantur.

18
Qualis sit
Timor in
Beatis
iuxta
August.

Aduerte D. Augustinum lib. 14. de Ciuit. cap. 9. dupliciter Timorem ponere in Beatis: Primò, ratione præmij. Quomodo dicitur Psal. 9. vers. 19. *Patientia pauperum non peribit in finem*; quia præmio & fructu patientiæ, non fraudabuntur. Secundò, ratione effectûs, Qui est arctissima coniunctio cum Deo; qui enim in hoc mundo timet à Deo separari, arctius se illi astringit ne contingat excidere. Vnde arctissima illa Sancto- rum cum Deo coniunctio, & quasi intima in ipsum fuga, vocatur Timor, iuxta Augustinum.

ARTICVLVS VII. & VIII.

Virum in Christo fuerint omnes Gratia gratis data, etiam Prophetia?

19
Affirma-
tur.

Respondetur affirmatiuè. In Christo perfectissimè fuerunt omnes Gratia gratis data. Notandum ex D. Thoma 1. 2. quæst. 111. art. 4. Sicut Gratia gratum faciens datur homini vt mens eius iungatur Deo cognitione & affectu; ita Gratia gratis data confertur vt ipse alios ad Dei cognitionem & cultum adducat; suntque nouem, & enumerantur ab Apostolo 1. ad Corinth. 12. vers. 8. è quibus tres, iuxta D. Thomam pertineat ad cognitionem cælestis doctrinæ, scilicet *Sapientia, Scientia, Fides*: duæ pertinent ad elocutionem apud Auditores, vt genera *linguarum, & interpretario sermonum*: quatuor ad confirmationem doctrinæ propositæ, scilicet *operatio virtutum, & gratia sanitarum, Prophetia & discretio spirituum*.

Probatur ergo has omnes gratias in Christo

perfectissimè fuisse. Primò, Ex Patribus. D. Augustinus epistola 57. quæst. 1. *Sicut in capite sunt omnes sensus, ita in Christo omnes Gratia*. Idem tract. 14. in Ioannem explicans illud: *Non enim ad mensuram Deus dat Spiritum*. Chrysostomus homilia de Spiritu sancto paulò vltra medium in tom. 3. & hom. 29. in Ioan. Cyrillus lib. 2. in Ioan. cap. 72.

1. Ex Pa-
tribus.

Secundò, Probatur ratione. Prima, Quia à Christo tamquam à capite, omnes hæc gratia descendunt in alios, tamquam in membra: Nam vnicuique data est gratia secundum mensuram donationis Christi, ad Ephes. 4. v. 7. Secunda, Christus fuit perfectissimus Doctor omnium hominum: ergo in ipso perfectissimè fuerunt omnia quæ ad istius doctrinæ apprehensionem, propositionem, & confirmationem pertinent: ergo omnes hæc gratia.

2. Ratione.

Tertiò Probatur inductione: Fuit enim in illo Sermo Sapientia & Scientia, id est, facultas explicandi omnia quæ ad fidem, & ad mores pertinent. Quod perspicuum est ex eius doctrina. Vnde Petrus Ioan. 6. v. 68. *Domine ad quem ibimus? Verba vite aterna habes*. Luc. 4. v. 22. *Mirabantur in Verbis gratia, quæ procedebant de ore ipsius*.

3. Probatur
inductione.
1. Sermo
Sapientia.

Fuit etiam in ipso Fides, vt est Gratia gratis data: 2. Fides, nam hæc, supra firmitatem assensus fidei, vel cognitionis supernaturalis quæ in Christo erat loco fidei, nihil videtur addere præter auxilium speciale, quo quis iudicat sibi præstò fore diuinam opem ad miracula; ex quo fiduciam concipit miraculorum: & ita maximè fuit in Christo: vnde Ioan. 11. v. 42. *Ego sciebam quia semper me audis*.

2. Fides.

Fuit etiam in eo Donum linguarum omnium; quia qui nouerat cordium secreta, non poterat ignorare vocum significationes. Deinde, Qui contulit Apostolis vt omnium linguis loquerentur, non potuit eadem facultate carere; quin potius longè perfectius eam possedit. Publicè tamen & pro concione verisimile est non fuisse vsum diuersis linguis, præter Syram & Hebræam; quia non erat missus nisi ad oves quæ perierunt demus Israël Matth. 15. v. 24. nempe, vt per se, illis prædicaret. Et hoc fortè vult D. Thomas art. 7. ad 3. Priuatim autè probabile est eum hoc dono vsum, vt, cum loquebatur cum gentilibus, cum Samaritanâ, & alijs.

3. Lingua.

Fuit etiam in illo Prophetia, quod est contra Abulensem q. 64. in cap. 11. Numeror. vbi existimat Christum non fuisse verè Prophetam, sed solum opinionem vulgi, qui nihil in eo maius agnoscebat. Sed Probatur, quia Scriptura passim Christum vocat Prophetam. Deut. 18. v. 18. *Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum. Quem locum de Christo intelligi, patet ex interpretatione Petri Act. 3. & Stephani Act. 7. de quo vide D. August. lib. 16. contra Faustum Manichæum cap. 18. & sequentibus. Matth. 13. v. 57. Non est Propheta sine honore nisi in patria sua. Et Luc. 13. v. 33. Non capit Prophetam perire extra Hierusalem. Quibus locis Christus se Prophetam vocat, non vulgus. Omitto alia plurima loca. Deinde Probatur ratione; Quia Christus per scientiam supernaturalem & beatificam, prænoscebat ea quæ procul sunt, vel loco, vel tempore; & à quibus ipse tamquam viator distabat; eaque annuntiabat hominibus: ergo verè erat Propheta.*

20

4. Prophe-
tia, quam
malè negat
Abulensis.

Dices Primò, Christus vt homo, erat Beatus; ergo ei nihil erat procul, sed omnia præsentia; ergo

Obiectio-
nes res-
ponso.

Ff ergo

ergo non erat Propheta; nam de ratione Prophetæ est, vt videat procul posita. Secundò, Christus non erat Dei nuntius, sed Deus ipse: ergo &c. Tertio, Ioannes Baptista non erat Propheta, sed plus quam Propheta. Matth. 11: ergo multò magis Christus. Quarto, Prophetia euacuabuntur. 1. Cor. 13. atqui in Christo nihil euacuandum; quoad animam.

Respon-
ditur.

Respondeo ad primum: Negando Consequen-
tiam; Nam Christus non tantum erat beatus, sed etiam viator. Et quatenus viator, erat procul ab ijs quæ nuntiabat; quod sufficit ad rationem Prophetiæ. Ad secundum: Christus non tantum erat Deus, sed seruus & nuntius Dei; vnde dicitur; *Seruus Dei* Isaia 42. vers. 1. & *nuntius testamenti*, Malachia 3. vers. 1. Ad tertium; Ioannes erat plusquam propheta in annuntiando Christo; quia plus fecit quam alij; cum ipse demonstra-
uerit presentem, quem alij dumtaxat prædixe-
runt venturum: verè tamen fuit Propheta. Ad quartum: *Prophetia cessabunt*, quoad actum prædicendi futura: vnde Græcè est, *Oriosa reddentur*. Ibidem dicitur etiam *linguas cessaturas*; non quòd hæc cognitio sit abolenda; sed quòd vsus varia-
rum linguarum non erit amplius necessarius. Similiter *scientia destruetur*, quia tolletur omnis ob-
scuritas, ita vt omnino alia videatur scientia.

Prophetia
in Christo
non est di-
stincta à
scientia
infusa vel
beatifica.

Petes, An hæc cognitio prophetica fuerit dis-
tincta in Christo à scientia infusa, vel beatifica? Respondeo, Non fuisse; quia prophetica cog-
nitio, non necessariò includit obscuritatem; sed abstrahit à cognitione obscura & clara: solum-
que postulat vt sit cognitio eorum, quæ procul sunt à mortalium cognitione; & existat in homi-
ne viatore. Connotat enim Prophetia statum viatoris in subiecto; qui videlicet saltem corporis conditione procul sit à cælestibus, quæ videt. Vnde etiam lumen beatificum in Christo, quate-
nus corpore erat viator, habebat rationem pro-
phetici luminis; vt etiam insinuat D. Thomas in Corpore ad 1. & ad 3.

21
Discretio
spirituum.

Quòd autem in Christo fuerit etiam *Discretio spirituum*; patet, quia discretio spirituum, vel, nihil est aliud nisi cognitio cordium, quam cer-
tum est in Christo fuisse; vt infra dicitur: vel, est facultas quædam cognoscendi, & discernendi instinctus Spiritus sancti, à motionibus Dæmo-
nis, vel proprijs; & hæc etiam in Christo erat perfectissimè; nam illas motiones intuitiue poterat cognoscere.

6. Inter-
pretatio
sermonum.

Fuit etiam *Interpretatio sermonum* in Christo, nam hæc est donum quoddam Spiritus sancti, quo penetramus & explicamus abditos Scripturæ sen-
sus. Quod in Christo perfectissimè fuit, qui est totius Scripturæ obiectum, & hypostasis. Vel certè est auxilium Spiritus sancti ad oracula di-
uina sine errore in aliam ex alia lingua transfe-
rendi. Et hæc facultas etiam Christo inerat, vt patet.

7. Operatio
virtutum.

Denique sunt in illo *Operatio virtutum & gratia sanctorum*; vt patet ex contextu Euangelico. Vbi aduerte, hæc duo vocari communiter gratiam miraculorū, & distingui dumtaxat materia; nam gratia sanitatis, ratione commodi quod mortali-
bus præstat, habet peculiarem vim ad persuaden-
dam fidei doctrinam; ob quam, hæc gratiæ dan-
tur. Quam vim Operatio Virtutum, id est, alio-
rum miraculorum quæ fiunt in elementis vel re-

bus inanimis, non æquè habet. Ratio, cur hæc Christo tribuamus, est; tum, quia dignitas illius personæ, quæ erat *Virtus Dei*, per quam facta sunt omnia, postulabat vt in natura assumpta quæuis miracula posset edere: tum etiam id postulabat officium Doctoris, & institutoris nouæ legis, quæ miraculis in principio confirmari debuit.

Petes, Vtrum hæc gratiæ in Christo fuerint per modum habitus? Respondeo, fuisse; in quo ipse reliquos omnes superauit homines, quibus non omnes hæc gratiæ communicantur perma-
nenter, sed quædam dumtaxat in transitu per modum passionis. Nam Prophetæ neque semper, neque omnia poterant prædicere; nec semper, aut quæuis facere miracula: Christus autem semper, & quomodo voluit, & quidquid voluit, potuit facere & prædicere. Colligitur Isaia 11. *Requiescet super eum Spiritus Domini*. Ioan. 1. *Super quem videritis Spiritum descendentem, & manentem, ipse est &c.* Aduerte; cum dico, *Gratiam miraculorum in Christo fuisse per modum habitus*, non significari hanc gratiam esse aliquam vim creatam, quæ humanitati Christi inheret; nam valdè credibile est nullam talem qualitatem dari: sed tantum significatur auxilium diuinum Christo homini, ad quæuis miracula semper præstò fuisse; atque adeò in ipsius potestate. Quo modo concursus generalis siue auxilium generale est in nostra potestate.

22
Ha gratia
fuerunt
in Christo
per modum
habituum.

ARTICVLVS IX.

Vtrum in Christo fuerit Gratia plenitudo?

Respondetur, In Christo fuisse gratiæ pleni-
tudinem; tum ratione perfectionis intensi-
uæ, tum ratione extensiuæ, seu virtutis operandi ipsius gratiæ. Probatur prior pars; Quia gratia Christi fuit summè intensa; nempe quantum esse poterat intra mensuram à diuina sapientia præstitutam circa gratiæ collationem. Idque ob duas causas; tum, quia Christi Anima erat coniunctis-
sima diuinitati, quæ est fons omnis gratiæ; vnde oportebat eam summè cælestibus donis imple-
tum, quia ex ipsa, omnis gratia ad alios trans-
fundenda erat. Altera pars Probatur; quia Christi gratia debebat se extendere ad omnes gratiæ effectus & operationes, cum fuerit tamquam vni-
uersale principium omnis gratiæ in genere humano.

23
Fuit in
Christo
plenitudo
gratiæ in-
tensiuæ &
extensiuæ.

Notandum Primò D. Thomam hinc loqui non de absoluta plenitudine gratiæ, & donorum di-
uinorum secundum intentionem & extensionem, sed cōparata ad potentiam ordinariam, quæ opera-
tur iuxta mensuram à diuina sapientia præstitutā.

24
Aliter
Christus
sanctifica-
tur per
gratiam,
aliter
per vni-
uersalem.

Notandum Secundò circa Responsum ad secundum, Animam Christi prius naturā fuisse sanctificatā per vnionem Verbi, quàm per Gratiam seu dona habitualia. Aliter tamen per gratiam sanctificata est, aliter per ipsam vnionem: nam gratia est donum intrinsecè ornans essentia, eamque ad diuinam similitudinem eleuans, & potentias legi supernaturali conformans: vniō autem hypostatica erat veluti radix huius doni, nec intrinsecè animam aut potentias Deiformes effiebat.

ARTI-